

DRUŠTVENE VIJESTI

MEĐIMURSKI GRAĐEVINARI NA STRUČNOM PUTOVANJU

Malta otok vitezova i legendi

Katedralu su Svetog Ivana 1572. kao samostansku crkvu izgradili ivanovci ili malteški vitezovi, katolički viteški red koji je nastao u Jeruzalemu, a osnovao ga je blaženi Gerard

Kao i svake godine Društvo građevinskih inženjera i tehničara (DGITM) organiziralo je tradicionalno stručno putovanje od 15. do 19. listopada 2014., a cilj je putovanja bila mala europska država Malta. Na put se krenulo u organizaciji putničke agencije *Obsido* i uz stručno vodstvo Gorana Hranjeca autobusom kroz Sloveniju do talijanske zračne luke Treviso, odakle je bio predviđen večernji let za Maltu. Stoga su sudionici putovanja odlučili iskoristiti priliku i razgledati talijanski grad Udine koji je smješten na sjeveru Italije i glavni je grad istoimene talijanske pokrajine. Grad nudi mnoge znamenitosti kao što su crkva Svete Marije od Castella, Lionelova lođa u stilu venecijanske gotike na Trgu slobode, toranj sa satom na istoimenom trgu i renesansna lođa Svetog Ivana. Na brdu iznad povijesnog dijela Udina nalazi se mletački dvorac s prekrasnim pogledom na grad.

Večernji je let trajao sat i 45 minuta. Malta je otočna država u Sredozemnom moru i sastoji se od otoka i otočića od kojih su tri naseljena – Malta, Gozo i Comino. Najveći je Malta na kojem živi najviše stanovnika. U državi živi nešto manje od pola milijuna ljudi, pa je s obzirom na površinu to jedna od najgušće naseljenih zemalja u svijetu. Krajolik otoka karakteriziraju mala brda i polja. Najviša je točka Ta' Dmejrek (253 m) na otoku Malti, blizu Dinglija. Na otocima nema stalnih rijeka i jezera.

Malteško se otočje nalazi nedaleko od Sicilije, a manje je od 300 km udaljeno od

obale Afrike. Zbog strateškog su položaja Maltom vladale mnoge sile, poput Feničana, Rimljana, Fatimida, ivanovaca (viteški red) i Britanaca. Od 21. rujna 1964. Malta je postala neovisna, a od 1. svibnja 2004. i članica Europske unije. Upravo zbog duge i bogate povijesti te strateškog položaja mnogi su narodi ostavili trag na tom prostoru pa ima mnoštvo povijesnih i kulturnih znamenitosti. Upravo su te znamenitosti i prirodne ljepote bili cilj putovanja međimurskih građevinara. Na Malti je sudionicima putovanja cijelo vrijeme lokalni vodič bila Sadika Škembri, podrijetlom iz Istre, koja je već 35 godina sretno udana na Malti.

U programu je bilo najprije predviđeno razgledavanje Vallette, Rabata, Mdine i klifova Dingli. Bilo je vruće i vlažno (a tako je bilo sve do kraja putovanja), ali to nije omelo planirani raspored. Nakon vožnje kroz Slieme, turističko predgrađe Vallete, došli su do glavnog grada Vallete i kroz Glavna vrata stigli do Kastiljske palače odakle se pruža prekrasan pogled na Grand Harbour i gradove Senglea i Vittoriosa. Potom su obišli katedralu Svetog Ivana, izgrađenu 1572. (arhitekt Girolamo Cassar), samostansku crkvu ivanovaca, zvanih i malteški vitezovi. Ivanovci su katolički viteški red koji je nastao u Jeruzalemu, a osnovao ga je blaženi Gerard. Glavna mu je svrha bila pomagati bolesnima. U katedrali se nalaze najveća djela slikara Caravaggia. Slijedilo je razgledavanje viteške palače Auberge de Castille et Leon, bivše rezidencije malteških vitezova, a danas zgrade predsjednika vlade. Izvorno ju je 1574. izgradio malteški arhitekt Girolamo Cassar, a temeljito je obnovljena i osuvremenjena 1741. godine (Andrea Belli).

Članovi DGITM-a u Mdini na Malti

DRUŠTVENE VIJESTI

Sudionici ekskurzije ispred Hramova Ggantija na otoku Gozu

Međimurski su građevinari obišli i središnji dio otoka gdje su posjetili srednjovjekovni grad Mdinu, nazvanu "gradom tišine". Mdi-na je stari utvrđeni glavni grad s brojnim uskim ulicama. Slijedio je silazak prema morskoj obali klifovima Dingli koji se nalaze na zapadnoj obali otoka i na najvišoj otočnoj točki. Odatle se pruža prekrasan pogled na terasasta polja ispod klifova i na morskpu pučinu.

Sljedećeg su dana otišli na otok Gozo, površine nešto veće od našeg Pašmana, a 6 kilometara sjeverozapadno od Malte. Najslavnije su građevine na otoku hramovi Ggantija koji su najstarije ljudskom rukom izgrađene konstrukcije te najstarije religijske građevine. Prema lokalnoj predaji te su hramove izgradili divovi. Najveći je otočki grad Victoria (nekad Rabat) smješten u sredini otoka i okružen zidinama. U gradu je citadela s katedralom, a stropovi su prekrasno oslikani. Slijedio je odlazak do zaljeva Dwerja gdje su brodicama krenuli prema poznatom prirodnom fenomenu – Azurnom prozoru. Nastao je spajanjem dvaju vertikalnih klifova preko kojih se pruža jedan horizontalni pa se stječe dojam da se gleda kroz prozor, a odatle i naziv. Dojam pojačava izrazito plava boja mora.

Dio Izvršnog odbora ispred Predsjedničke palače u botaničkom vrtu San Anton

Slijedio je odlazak do zaljeva Xlendi gdje je bio pripremljen pravi malteški objed od zečevine.

Četvrti je dan putovanja bio namijenjen posjetu južnom dijelu Malte. Na putu prema jugu najprije su razgledali grad Il Mosta, gdje je najveća atrakcija lijepa kružna crkva s kupolom koja je treća po veličini u svijetu. Potom je slijedio još jedan prirodni fenomen Malte – Blue grotto (Plava špilja). To je niz nekoliko divnih špilja kroz koje se plovi brodićem. Kao i kod naše Modre

špilje, Sunčeve zrake stvaraju predivne nijanse plave boje, od izlaska Sunca pa do 13 sati. U ribarskom su selu Marsaxllok kušali još jedno tradicionalno malteško jelo, ribu lampuki koja je vrlo slična jadranskoj skuši. Nakon ručka bio je određen povratak u Sliemu. Neki su odlučili ostati u La Valletti i dodatno istražiti glavni grad, a neki su se odlučili za kupanje jer je more bilo toplo i vrlo čisto. To je bio i trenutak oproštaja s gospođom Sadikom, koja je sudionicima putovanja dala mnogo informacija o načinu života na otoku, običajima, kulturi, vjeri, školovanju...

Zadnji dan, prije leta za Treviso, bio je namijenjen razgledavanju gradova Cospicua,

Vittoriosa i Seneglea koji tvore Cottonera liniju s prekrasnim pogledom na La Vallett. Tu su liniju izgradili malteški vitezovi, a sastoji se od pet kilometara fortifikacija s osam bastiona na povišenim dijelovima. Na kraju je opći zaključak da je Malta krasi mali otok, bogate kulture i povijesti, s mnogim znamenitostima i visokim životnim standardom koji omogućuje turizam, ribarstvo i pomorstvo, pa stanovnici nemaju nikakvog razloga za odlazak.

Silvija Martišek, prof.